

SPIS TREŚCI

WSTĘP	7
1. ZAGADNIENIE ZWIĄZKU ZJAWISK SPOŁECZNIE NEGATYWNYCH ZE STOSUNKAMI WŁASNOŚCI	11
1.1. Wprowadzenie	11
1.2. <i>Lumpen</i> – z historii pojęcia i jego znaczenia: odniesienia ekonomiczno- społeczne i polityczno-ideologiczne	12
1.3. Zjawiska społecznie negatywne i własność	16
1.3.1. Wprowadzenie	16
1.3.2. Kryterium społecznej negatywności zjawisk a zjawiska: patologii społecznej, szarej strefy i marginesu społecznego	16
1.3.3. Rola własności w teoriach patologii społecznej	18
1.3.4. W kierunku własnościowej interpretacji socjopatologii życia gospo- darczego	23
1.4. Aspekty socjologiczne patologii życia gospodarczego	24
2. LUMPENWŁASNOŚĆ JAKO KATEGORIA EKONOMICZNO- SOCJOLOGICZNA	27
2.1. Osobliwość ekonomiczno-socjologicznego rozumienia własności	27
2.2. Własność związana z lumpenpracą jako model lumpenwłasności	28
2.2.1. Wprowadzenie	28
2.2.2. Ekonomiczno-socjologiczny sens prawnych określeń kradzieży (<i>furtum</i>) i rabunku (<i>rapina</i>)	29
2.3. Pojęcie lumpenwłasności	31
2.3.1. Wprowadzenie	31
2.3.2. Obiekty lumpenwłasności (środki pracy i siła robocza) oraz jej for- my i rodzaje	33
2.3.3. Lumpenposiadanie	34
2.3.4. Własność lumpenosobista i lumpenprywatna	35

2.4. „Problem gapowicza” (<i>free rider problem</i>)	35	4.3.2. Lumpenburżuazja (A.G. Frank)	93
2.5. Lumpenwłasność w projektach badań empirycznych nad cechami siły roboczej	36	4.3.3. Lumpenkapaliści i lumpendrobnomieszczenie (R. Varcin)	94
3. W KIERUNKU LUMPENWŁASNOŚCIOWEJ IDENTYFIKACJI SZAREJ STREFY	39	4.4. Lumpenwłasność jako podstawa sfery lumpenstosunków społecznych ...	95
3.1. Ogólna charakterystyka stanowisk w teorii szarej strefy	39	4.4.1. Stosunki lumpenwłasności a stosunki lumpenwłasnościowe: uwa- runkowane i doniosłe	95
3.2. Teorie socjologiczne	41	4.4.2. Lumpenstosunki społeczne w analizie literackiej – etos lumpa jako etos lumpenwłaściciela	95
3.2.1. Wprowadzenie	41	4.4.3. Lumpenstosunki społeczne a <i>guanxi</i> i <i>krysha</i>	99
3.2.2. Własność prywatna jako kryterium przynależności do szarej strefy .	42	4.4.4. O nieredukowalności sfery lumpenstosunków społecznych do sto- sunków patologii społecznej, szarej strefy i marginesu społecznego	100
3.2.3. Własność państwowa jako źródło szarej strefy w socjalizmie	43		
3.2.4. Teza o roli wysokich podatków dla rozwoju gospodarki równoległej (K.Z. Sowa)	45	5. LUMPENWŁASNOŚĆ W WARUNKACH ZMIAN SPOŁECZNYCH	101
3.3. Teorie ekonomiczne i inne	51	5.1. Transformacja ustrojowa	101
3.3.1. Gospodarka nieformalna jako gospodarka nieopodatkowana (V. Tanzi)	51	5.1.1. Wprowadzenie	101
3.3.2. Unikanie świadczeń na rzecz państwa jako cel działań w szarej strefie (L. Zienkowski, Z. Rajewski)	54	5.1.2. „Własność quasi-prywatna” jako lumpenwłasność	104
3.3.3. Niepłacenie podatków i składek na cele społeczne jako istota szarej strefy	62	5.1.3. Korupcja	105
3.3.4. Obszary występowania szarej strefy (P. Kozłowski)	74	5.1.4. Bezrobocie	107
3.3.5. Piramida podmiotów aktywnych w szarej strefie – haracz jako ro- dzaj podatku (W. Isprawnikow, W. Kulikow)	76	5.2. Zagadnienie lumpenrozwoju w ujęciu A.G. Franka	109
4. LUMPENWŁASNOŚCIOWE ZRÓŻNICOWANIE ŚWIATA MARGINESU SPOŁECZNEGO	83	5.3. Marginalizacja i lumpenideologia	125
4.1. Lumpenproletariat jako margines społeczny	83	5.3.1. Lumpenwłasnościowe aspekty marginalizacji	125
4.1.1. Wprowadzenie	83	5.3.2. Lumpenideologia jako środek przeciwdziałania marginalizacji (E. Cleaver)	129
4.1.2. Zdolność do pracy – <i>Arbeitskraft</i> a zdolność do zawłaszczania – <i>Aneignungskraft</i>	85	5.4. Uwaga o zmianach w sferze lumpenstosunków społecznych	130
4.1.3. Lumpensiła robocza złodziei na przykładzie zdolności do lumpen- pracy kieszonkowców	87		
4.2. Ludzie marginesu i lumpenwłasność	88	PODSUMOWANIE	131
4.2.1. Wprowadzenie	88	Literatura	134
4.2.2. Koncepcja „człowieka z marginesu społecznego” szkoły chicagow- skiej – aspekty własnościowe	89	Summary	145
4.3. Lumpenklasy	91		
4.3.1. Wprowadzenie	91		